

Valsts ģeoloģijas dienesta
Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes

protokols Nr.15.

Rīgā, Eksporta ielā 5

2002.gada 5.septembrī

Sēdē piedalījās:

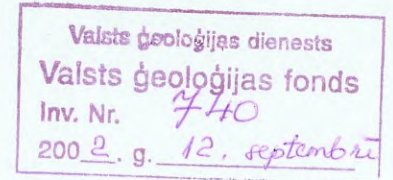
Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas priekšsēdētāja

A.Reuta, Valsts ģeoloģijas fonds

priekšsēdētājas vietnieks A.Lācis, Zemes dziļu resursu daļa
sekretāre D.Rutka, Zemes dziļu resursu daļa

Komisijas locekļi: E.Krams, Licencēšanas daļa
S.Kondratjeva, Zemes dziļu resursu daļa
V.Krutofals, Licencēšanas daļa

Ielūgti (uzaicinātie): R.Muizniece, Licencēšanas daļa,
V.Bauļina, Licencēšana daļa,
I.Temščuka, Licencēšanas daļa.

Darba kārtībā:

1. Par **Apsauju-Podiņu** smilts-grants atradni Tukuma rajonā.
2. Par Lielauziņu smilts atradni Bauskas rajonā.
3. Par Ūdrēju (1989.g.izpētes) smilts-grants un smilts atradni Krāslavas rajonā.
4. Par Nītaures smilts-grants un smilts atradni Cēsu rajonā.
5. Par Sila smilts-grants un smilts atradni Liepājas rajonā.
6. Par Poļaku smilts atradni Jēkabpils rajonā.

1. Par Apsauju-Podiņu smilts-grants atradni Tukuma rajonā.

Ziņojumu sniedz S. Kondratjeva, Zemes dziļu resursu daļas vad. ģeoloģe.

1957. gadā PSRS Satiksmes ceļu ministrijas organizācijas "Giprotranskarjer" Ļeningradas filiāle, veicot balasta materiālu meklēšanas darbus dzelzceļa staciju Dobeles-Bērzupe-Josta apkārtnē, Jaunpils pagasta teritorijā dienvidos no Apsaujas ezera izpēta smilts-grants atradni "Podiņi". Izpētes laikā izurbts 1 urbums, izrakti 17 šurfi, no tiem 3 padziļināti ar urbumiem. Maksimālais izpētes dziļums 4,8 m. Derīgā slāņa vidējais biezums – 1,98 m, segkārtas biezums 0,3 m. Krājumi aprēķināti 328 tūkst. m² lielā platībā bez topogrāfiskās uzmērīšanas – 650,00 tūkst. m³, klasificējot C₁ kategorijā (tagad A kategorija). 1957. gadā "Latgiprogostroj" šajā teritorijā veic papildu pētījumus, izdalot Podiņu, Lielapsauju un Mazapsauju (Elleskalnu) apsekošanas iecirkņus, bet šie izpētes materiāli nav topogrāfiski piesaistāmi konkrētai vietai. 1969. gadā, Latvijas ģeoloģijas pārvaldei, veicot smilts un grants atradņu meklēšanas darbus Dobeles rajonā ģeologu M. Kalniņas un V. Kļepikova vadībā, šajā teritorijā tiek izrakti 3 šurfi un attīrīti 2 atsegumi. Iegūtie dati apstiprina 1957. gada pētījumu rezultātus, bet plānā derīgā slāņa un sliktu ceļu dēļ teritorija tiek raksturota kā maz perspektīva detalizētai izpētei. Rezultātā, neņemot vērā 1957. gada pētījumus, tiek izdalīta atradne "Apsaujas", kuras krājumu aprēķina laukumu paplašināts līdz 803 tūkst. m² un krājumi aprēķināti atbilstoši C₂ (tagad N) kategorijai.

Ziņotāja iesaka, apvienojot 1957. gada un 1969. gada pētījumu materiālus, Apsauju atradni turpmāk saukt "Apsauju – Podiņu" atradne, kurā derīgā slāņa biezums mainās no 1,6 līdz 4,8 m, bet vidējais biezums 1.98 m. Segkārtas biezums 0,2 – 0,6 m, vidēji - 0,3 m. Aprēķinātie krājumi: A kategorija - 650 000 m³ (1957. gads). N kategorijas krājumu laukums: 803000 m² – 328000 m² = 475000 m². N kategorijas krājumi 475000 m² x 1,98 m = 940500 m³.

Atradnēs teritorijā ir ierīkoti divi ieguves karjeri. Par iegūto krājumu daudzumu regulāras uzskaites nav. Pēc Valsts Vides inspekcijas datiem no 1994.-1996. gadam VLIS "Jaunpils" Lielapsauju karjerā ieguvusi 0,35 tūkst. m³ smilts-grants materiāla. Ziņu par patieso krājumu atlikumu atradnē 2002. gadā nav.

Ziņotāja iesaka akceptēt Apsauju – Podiņu atradnē izpētītos krājumus, kā arī akceptēt jauno atradnes nosaukumu.

2. Par Lielauziņu smilts atradni Bauskas rajonā.

Ziņojumu sniedz V.Krutofals, Licencēšanas daļas vadītāja vietnieks.

SIA "GEO" 2002.gadā veica Lielauziņu smilts atradnes izpēti Bauskas rajonā, aprēķinot A kategorijas krājumus 14,5 tūkst.m³ apjomā. Derīgo izrakteni atradnē veido ļoti smalka, puteklaina smilts, kas ģeoloģiskajā pārskatā klasificēta kā "mālsmilts". Tomēr ģeoloģiskās izpētes gaitā nav veikta frakcijas, kas mazāka par 0,01 mm vai mazāka par 0,005 mm satūra analīzes, nav noteikts arī plastiskums, bet tieši pēc minētajiem rādītājiem dažādās ģeoloģiskajās klasifikācijās izdala mālsmilts vai smilšmālu.

Ziņotājs iesaka klasificēt Lielauziņu atradnes derīgo izrakteni kā "smilts".

3.Par Ūdrēju (1989.g.izpētes) smilts-grants un smilts atradni Krāslavas rajonā.

Ziņojumu sniedz D.Rutka, Zemes dzīļu resursu daļas ģeoloģe.

Valsts projektēšanas institūts "Ceļuprojekts" 1989. gadā veica Ūdrēju smilts – grants un smilts atradnes izpēti Krāslavas rajonā. Izpētes rezultātā aprēķināts 138,6 tūkst.m³ C₁ (tagad A) un 200 tūkst.m³ prognozēto krājumu. Krājumu aprēķinā nav atsevišķi izdalīta smilts-grants un smilts. Saskaņā ar ģeoloģiskajiem griezumiem un laboratorijas analīzēm smilts-grants slānis sastopams tikai 9. un 13. urbumā, pārējā atradnes daļā derīgo izrakteni veido smilts. Sastādot atradnes pasi Zemes dzīļu resursu nodaļā veikts krājumu pārrēķins, izdalot atsevišķi smilts-grants un smilts krājumus. Smilts-grants vidējais biezums atradnē ir 1,97 m, smilts vidējais biezums – 7,93 m. Smilts- grants A kategorijas krājumi ir 27,58 tūkst.m³, smilts krājumi – 111,02 tūkst.m³. Prognozētie krājumi netika pārrēķināti, jo par šo atradnes daļu nav laboratorijas analīžu un ģeoloģisko griezumu.

Ziņotāja ieteic akceptēt Ūdrēju atradnes sadalītos A kategorijas krājumus.

4.Par Nītaures smilts-grants un smilts atradni Cēsu rajonā.

Ziņojumu sniedz S.Kondratjeva, Zemes dzīļu resursu daļas vadošā ģeoloģe.

Nītaures smilts-grants atradni 1992.gadā pētījusi R/a "Latvijas ģeoloģija", un šo darbu rezultātā atradnē aplēsti C₂ (tagad novērtētie) un P (prognozētie) kategoriju krājumi, rekomendējot veikt detalizētu izpēti novērtēto krājumu bloka austrumu daļā. Pēc tā laika normatīviem par smilts-grants materiālu tika uzskatīti ieži, kuros grants (>5 mm) frakcijas saturs ir lielāks par 10 %. Nītaures atradnē pēc urbumu datiem vidējais grants frakcijas saturs ir 10,5%. 54 % urbumu konstatēta tīra smilts.

No 2002.gada 1.jūlija Latvijas Republikā stājas spēkā grozījumi likumā "Par dabas resursu nodokli", kuru 1. pielikumā norādīts, ka smilts-grants materiālā frakcijas >5 mm saturam jābūt lielākam par 15 %. Pārvērtējot Nītaures smilts-grants atradnes ģeoloģiskās izpētes materiālus, I bloka robežās iespējams izdalīt 195,0 tūkst.m² lielu laukumu, kurā 6 urbumos ir maksimāli augsts grants frakciju saturs (no 14,1% 45.urbumā līdz 30,8 % 44. urbumā). Šī laukuma robežās aplēsti 3217,50 tūkst. m³ (no tiem 1813,50 tūkst. m³ iegul zem gruntsūdens līmeņa) smilts-grants krājumu ar vidējo grants frakciju saturu 19 %. Pārējie novērtētie krājumi ir smilts – 19223,0 tūkst.m³ (no tiem 10013,25 tūkst.m³ – zem gruntsūdens līmeņa). Prognozētie krājumi abos 1992. gada krājumu aprēķina blokos ir smilts ar vidējo grants saturu 9,1 un 9,2 %. Krājumu pārrēķins pievienots protokola pielikumā.

Ziņotāja ieteic akceptēt Nītaures atradnē pārrēķinātos N kategorijas smilts-grants un smilts krājumus.

5.Par Sila smilts-grants un smilts atradni Liepājas rajonā.

Ziņojumu sniedz V.Krutofals, Licencēšanas daļas vadītāja vietnieks.

SIA "GEO" 2002. gadā veica Sila smilts-grants un smilts atradnes izpēti Liepājas rajona Kalvenes pagastā. Pēc izpētes rezultātiem aprēķināti smilts-grants, vidēji rupjas smilts un aleirītiskas smilts krājumi. Pārskata autori aleirītisko smilti pēc dabas resursu veidiem klasificējuši kā "smilšmālu un mālsmilti". Atsauksmē par pārskatu pieņemts autoru viedoklis, ka šī smilts klasificējama kā "smilšmāls un mālsmilts". Ziņotājs ieteic tomēr neklasificēt aleirītisko smilti kā "smilšmālu un mālsmilti", jo pēc nogulumiežu klasifikācijām smilšmālu un mālsmilti izdala pēc mālaino daļiņu satura (frakcija <0,005 mm) un plastiskuma skaitļa. Minētie rādītāji laboratorijas analīzēs, kuru rezultāti pievienoti pārskatam, nav noteikti.

Ziņotājs ieteic pārskata autoru izdalīto aleirītisko smilti 37,45 tūkst.m³ apjomā pēc dabas resursu veida klasificēt kā "smilts", līdz ar to kopējais atradnē aprēķināto smilts krājumu daudzums ir 39,95 tūkst.m³ (no tiem zem gruntsūdens līmeņa – 14,13 tūkst.m³).

6.Par Poļaku smilts atradni Jēkabpils rajonā.

Ziņojumu sniedz V.Bauļina, Licencēšanas nodaļas ģeoloģe.

Meliorācijas projektēšanas institūts 1983.- 1984. gadā Jēkabpils rajonā izpētīja Poļaku smilts atradni. Izpētes darbu rezultātā 37 tūkst. m² platībā aprēķināti 403,3 tūkst.m³ C₁ (tagad A) kategorijas krājumu, no tiem 96,2 tūkst.m³ zem gruntsūdens līmeņa. Pēc 1984. gada atradne tika izstrādāta, tomēr precīzu datu par iegūto derīgā izrakteņa daudzumu nav.

2001. gada martā Valsts ģeoloģijas dienesta Licencēšanas nodaļā, izmantojot datus par atradnes izpētes rezultātiem, 1997. gada februārī sastādīto karjera plānu un ziņas par smilts ieguvu atradnē 1997.gadā (1998.-2000. gadā ieguve nenotika), veikts atlikušo smilts krājumu aprēķins 2001. gada 1. janvārī. Saskaņā ar to atradnē atlikušie smilts krājumi ir 324,3 tūkst.m³, no tiem 96,2 tūkst.m³ zem gruntsūdens līmeņa. Minētie krājumi akceptēti Valsts ģeoloģijas dienesta Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas 2001. gada 7. marta sēdē (protokols nr.4).

2002. gadā SIA "GEO" (pēc licences Nr.1/320 saņemšanas Valsts ģeoloģijas dienestā) veica papildu izpēti atradnē, nogabalā, kurš no ziemeļu puses piekļaujas 1983.- 1984. gada izpētes laukumam. Darbi tika veikti G. Grammanes zemes īpašuma "Speldziņi" teritorijā pēc īpašnieces pieprasījuma. To rezultātā 32,55 tūkst. m² platībā tika aprēķināti aleirītiskas smilts krājumi 373,3 tūkst.m³ apjomā, no tiem zem gruntsūdens līmeņa – 84,3 tūkst.m³ smilts.

Ņemot vērā 1983.-1984. gadā izpētīto smilts krājumu atlikumus 2001.01.01. (skat. augstāk minēto protokolu) un 2002. gadā no jauna izpētītos krājumus, kā arī to, ka 2001.gadā ieguves darbi nenotika, kopīgie smilts krājumi 2002.01.01. ir 697,6 tūkst.m³, no tiem zem gruntsūdens līmeņa – 180,5 tūkst.m³ (kopējā atradnes platība 69,6 tūkst.m²). Aprēķināta arī smilts krājumu daļa, kura ietilpst G.Grammanes zemes īpašuma "Speldziņi" robežās. Šie krājumi 3,52 ha laukumā ir 405,3 tūkst.m³, no tiem 94,3 tūkst.m³ – zem pazemes ūdens līmeņa.

Ziņotāja ieteic akceptēt atradnes kopējos krājumus 2002.01.01., pieņemt zināšanai krājumus zemes īpašuma "Speldziņi" robežās, kā arī uzskatīt par spēkā neesošu Valsts ģeoloģijas dienesta Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas 2001. gada 7. marta sēdes protokola Nr.4 lēmumu par Poļaku atradnes krājumu akceptēšanu.

Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisija nolēma:

- 1.Turpmāk 1957.gadā "Giprotranskarjer" un 1969. gadā Latvijas Ģeoloģijas pārvaldes pētīto smilts-grants atradni Tukuma rajonā saukt "Apsaujas – Podiņi".
- 2.Akceptēt Apsauju – Podiņu atradnes smilts –grants krājumus 1969.01.01.:

- A kategorija – 650 tūkst.m³,
N kategorija – 940,5 tūkst.m³.
- 3.Klasificēt Lielauziņu atradnes derīgo izrakteni kā “smilts”.
- 4.Akceptēt Ūdrēju atradnes A kategorijas krājumus 1989.01.01.:
smilts-grants - 27,58 tūkst.m³,
smilts – 111,02 tūkst.m³.
- 5.Akceptēt Nītaures atradnē N kategorijas krājumus:
smilts-grants – 3217,5 tūkst.m³ (no tiem 1813,5 tūkst.m³ – zem gruntsūdens līmeņa);
smilts- 19223,0 tūkst.m³ (no tiem 10013,25 tūkst.m³ – zem gruntsūdens līmeņa).
- 6.Klasificēt Sila atradnes aleirītisko smilti kā “smilts”.
- 7.Akceptēt Sila atradnē A kategorijas smilts krājumus 2002.01.01.:
39,95 tūkst.m³ (no tiem 14,13 tūkst.m³ – zem gruntsūdens līmeņa).
- 8.Akceptēt Poļaku atradnes A kategorijas smilts krājumus 2002.01.01.:
697,6 tūkst.m³, no tiem 180,5 tūkst. m³- zem gruntsūdens līmeņa.
- 9.Pieņemt zināšanai Poļaku atradnes A kategorijas smilts krājumus zemes īpašuma “Speldziņi” robežās 2002.01.01.:
405,3 tūkst.m³, no tiem 94,3 tūkst.m³ – zem gruntsūdens līmeņa.
- 10.Uzskatīt par spēkā neesošu Valsts ģeoloģijas dienesta Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas 2001. gada 7. marta sēdes protokola Nr.4 lēmumu par Poļaku atradnes krājumu akceptēšanu.

Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas priekšsēdētāja:

A.Reuta

Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sekretāre:

D.Rutka

Pielikums 15. protokolam

Nītaures I bloka (N kategorija) smilts-grants un smilts krājumu sadalījums

Bloks I^a Smilts-grants krājumu aprēķina tabula

N.p.k..	Urb. Nr.	Segkārtas biezums,m	Derīgā slāņa biezums,m	t. sk .zem ūdens	Grants saturs, %	Vid izsvērt.	Laukums, m ²
1.	7	6,8	30,7	12,5	22,6	693,8	195000
2.	31	1,5	10,7	4,2	14,9	159,4	
3.	42	0,3	11,2	4,0	14,7	164,6	
4.	43	4,0	11,5	-	15,3	175,9	
5.	44	10,0	12,0	12,0	30,8	369,6	
6.	45	4,0	23,0	23,0	14,1	324,3	
Kopā		26,6	99,1	55,7		1887,6	
Vidējais		4,4	16,5	9,3	19,0		

Krājumi (N kategorija) :

Smilts-grants – 3 217 500 m³, no tiem zem ūdens 1 813 500 m³

Smilts - Kopējie 22 440 500 m³ - 3 217 500 m³ =
= 19 223 000 m³, no tiem zem ūdens 10 013 250 m³

Nītaures atradnes I bloka krājumu aprēķina plāns M 1 : 10 000

